

۱- بازآفرینی شهر مدلین

با بروز یک بحران ملی و مرگ رئیس جمهور کلمبیا در سال ۱۹۴۹، برخی از شهرهای این کشور وارد دوره جدیدی از بی‌ثباتی سیاسی شدند و با رواج خشونت و اغتشاش در مناطق روستایی، جمعیت کثیری از کشاورزان به شهرها روی آوردند. در این میان شهر مدلین که از منابع طبیعی و معدنی بسیاری برخوردار بود و شهر ثروتمندی محسوب می‌شد، با انفجار جمعیت مواجه شد. مدلین، دومین شهر بزرگ کلمبیا است که تنها در طول چند دهه گذشته، به دلیل مهاجرت‌های روستا-شهری از یک شهر میانه به یک محدوده کلانشهری تبدیل شده است^۱ (Colombia Demographics Profile, ۲۰۱۶)؛ رشد بی‌رویه و غیر قابل کنترل جمعیت در نیمه دوم قرن بیستم، توسعه غیررسمی و خودبه‌خودی برخی از مناطق شهری و تعرض به زمین‌ها و تقسیمات غیرقانونی زمین موجب شکلگیری سطوح بالای اسکان‌های غیررسمی با حداقل امکانات در پیرامون شهر شد. شکلگیری حجم گسترده این سکونتگاه‌ها پیامدهای خطرناکی برای زندگی شهر رقم زد از جمله؛ نرخ بالای بیکاری، فقدان خدمات برای محدوده‌های فقیرنشین، خشونت در برخی مناطق شهری و از هم پاشیدگی سیستم حمل و نقل. این پیامدها زمینه مناسبی برای رشد مافیای در شهر مدلین ایجاد کرد و مدلین به کانونی بحرانی از جرائم و خشونت های شهری میان حکومت و کارتل‌های موادمخدر تبدیل شد.^۲ پس از آن با شروع تهدید پارتیزان‌ها در حومه‌های شهر، صدها هزار نفر روانه مراکز شهر شدند و دیگر اقتصاد محلی قادر نبود متناسب با جمعیت همواره رو به رشد شهر، مشاغل رسمی ایجاد کند.

از طرفی دیگر، مدلین با بحران بلایا و حوادث طبیعی نیز مواجه بود بطوری که در یک دوره ده ساله در مجموع ۱۴۶ حادثه لغزش زمین اتفاق افتاد و موجب تخریب ۹۱۱ مسکن و کشته شدن ۶۸۸ نفر و بی‌خانمان شدن ۴۰۰۰ نفر شد. این موضوع تاثیر روانی بسیاری بر بخش‌های اداری و اجتماعی شهر گذاشت. با بحرانی شدن میزان خشونت‌ها و نزاع‌ها و عدم پاسخگویی راه‌حل‌های گذرا و مقطعی، همچنین سکونت نزدیک به دو سوم جمعیت شهر در محله‌های فقیرنشین، دولت تهیه برنامه ویژه برای کلانشهر مدلین را به عنوان تنها راه حل ممکن برگزید. بدین ترتیب، با تشدید چالش‌ها از اواخر دهه ۱۹۹۰، مدلین مجموعه‌ای از سیاست‌ها و برنامه‌های مختلف و موفق را در جهت ارتقای کیفیت زندگی شهروندان و افزایش ایمنی و امنیت شهر (Giraldo, ۲۰۱۲) با مدیریت شهردار لوئیز پرز^۳ در سال ۲۰۰۰ آغاز و با سرخیو فخاردو^۴ آلونسو سالازار^۵ و آنیبال گاویریا^۶ ادامه داده است. در سال ۲۰۰۴، طرح توسعه-مدلین^۷ با شعار تعهد به تمامی شهروندان تدوین گردید و در قالب طرح شهرنشینی اجتماعی^۸ با هدف ارتقای عدالت اجتماعی، در محدوده‌های واجد اولویت اجرا شد. فخاردو به دنبال ارتقای آگاهی‌های انتقادی نسبت به بی‌عدالتی و نابرابری در شیوه‌های سنتی توسعه در مدلین بود (Drissen, ۲۰۱۲). از جمله اهدافی که در خلال طرح‌های مختلف و متعدد دنبال شد می‌توان به موارد زیر اشاره کرد:

- قادرسازی نهادهای اجتماع‌محور (از طریق آموزش بهره‌برداران جوامع، ایجاد فعالیت و فضاهایی که آگاه‌سازی جوامع در آن صورت گیرد و آنها بتوانند پروژه‌های در حال انجام را نظارت و ارزیابی کنند)؛
- بهبود شرایط زندگی در محلات فقیرنشین؛
- تحریک برنامه‌های مسکن و تامین زمین برای اسکان مجدد ساکنان محدوده‌های پر خطر؛
- توجه به محیط زیست نه به عنوان یک موضوع بخشی، بلکه به عنوان یک مسئله حیاتی در تمام سیاست‌های شهری و نیز عنصری کلیدی در تقویت حس تعلق و هویت شهری؛
- ارتقاء کیفی فضاهای عمومی به عنوان عناصر کلیدی و ساختاری در زندگی شهری در کنار توجه به

^۱. به گونه‌ای که در سال ۲۰۱۶ جمعیتی بالغ بر ۳,۹۱۱ میلیون نفر در این شهر سکونت دارند.

^۲. نرخ قتل ۳۸۱ نفر به ازای هر ۱۰۰,۰۰۰ شهروند در سال ۱۹۹۱، مدلین را به صدر جدول پرخشونت‌ترین شهرها در جهان رساند (Un-Habitat, ۲۰۱۱, ۹).

^۳. Luis Perez

^۴. Sergio Fajardo

^۵. Alonso Salazar

^۶. Aníbal Gaviria

^۷. the Medellin Development Plan

^۸. Social Urbanism

محیط زیست؛

- بهسازی و ارتقاء حمل و نقل پیاده (از طریق ساخت لبه‌های پیاده و بهبود پیاده‌روهای موجود جهت ایجاد پیوستگی بین مناطقی که به دلیل توپوگرافی از هم گسسته شده‌اند)؛
- همکاری نهادهای دولتی و محلی و نیز بهره‌مندی از کمک‌های مالی بین‌المللی و جلب همکاری جامعه محلی برای برقراری صلح و آرامش در شهر؛
- پرداختن به مسائل اجتماعی شهر به ویژه بی‌عدالتی اجتماعی ناشی از گسستگی‌های فضایی، فقر، درآمد کم، نرخ بالای بیکاری، مشکلات آموزشی و سلامت و میزان بالای خشونت‌ها و تهیه برنامه ویژه برای حل مشکل خشونت‌های شهری و عدم انسجام و پیوستگی اجتماعی در محله‌های کم‌درآمد.

تصویر ۱-۱- دورنمایی از شهر مدلین

در طرح توسعه شهر مدلین چندین پروژه یکپارچه شهری^۹ (PUI) به‌عنوان یکی از اصلی‌ترین ابزارهای تحقق اهداف طرح توسعه شهر، حد فاصل سال‌های ۲۰۰۴ تا ۲۰۱۱ در کمون‌های دارای اولویت اجرا شدند. این پروژه‌ها توسط شرکت توسعه شهری مدلین^{۱۰} و از طریق ایجاد هماهنگی و مشارکت بین بخش‌های مختلف عمومی، خصوصی و اجتماع محلی، سازمان‌های مردم‌نهاد تعریف و شش اصل کلیدی را مورد توجه قرار دادند:

«تعیین اولویت‌ها در تخصیص منابع عمومی با توجه به وضعیت موجود شاخص‌های توسعه انسانی و کیفیت زندگی در کمون‌ها؛ فضاهای عمومی و زیرساخت‌های شهری به‌عنوان چارچوب اصلی تعریف اقدامات آموزشی و فرهنگی؛ ارتقاء همزمان و یکپارچه مولفه‌های کالبدی، فرهنگی و اجتماعی مکان‌ها؛ نظام حمل‌ونقل جامع محدوده کلانشهری به‌عنوان استخوان‌بندی اصلی نظام‌دهنده به قابلیت جابه‌جایی در شهر و ضرورت اتصال تمامی پروژه‌ها به سیستم حمل‌ونقل عمومی؛ فرهنگ و آموزش دو عامل کلیدی در هدایت پروژه‌ها و برنامه‌ها؛ و مقابله با تبعیض و محرومیت‌ها (de Medellín Alcaldía, ۲۰۰۴).»

به طور کلی فرایند پروژه‌های PUI در پنج مرحله شناخت و آسیب‌شناسی، برنامه‌ریزی، طراحی، ساخت‌وساز، فعالسازی و نگهداری تقسیم‌بندی می‌شد (ایزدی، ۱۳۹۵). فرایند به صورت مشارکتی طراحی شد تا بدین وسیله جامعه در سطوح مختلف در هر کدام از این پنج مرحله مشارکت داشته باشند که این امر سبب شکل‌گیری اجتماع و سرمایه‌های اجتماعی می‌شد (ALDERON, ۲۰۱۲). استراتژی اصلی در پروژه‌های بازآفرینی شهر مدلین، ارتقاء مسئولیت‌پذیری، مشارکت عمومی و هماهنگی‌های درون‌سازمانی است. این پروژه‌ها از حمایت‌های مالی و فنی ارگان‌های دولتی و سمن‌ها برخوردار بود. بدین ترتیب به عنوان یک پروژه جامع و چند بعدی، هم تغییر و تحولات شهری و هم ارتقاء شأن ساکنان را به همراه داشت. در ادامه به شرح برخی از اصلی‌ترین پروژه‌های بازآفرینی شهر مدلین اشاره می‌شود:

-تجدید ساختار اقتصادی-

- تمرکز دولت بر صادرات و تشویق بخش خصوصی جهت ورود به رقابت‌ها و فعالیت‌های اقتصادی؛

^۹ Integrated Urban Program (proyecto Urbano Integral)

^{۱۰} Medellín Urban Development Corporation

- تدوین چشم‌انداز مدلین بر محوریت تجارت. برنامه‌های توسعه اقتصادی اعم از خوشه‌های فعالیتی، مراکز تجاری جدید، خدمات درمانی، سیاست‌های عمومی در زمینه آموزش و تربیت نیروی کار به عنوان مقدمات تحقق چشم‌انداز مدلین اجرا شد.
- تهیه پروژه‌های عملی بسیاری برای حمایت از فعالیت‌های تجاری و ایجاد زیرساخت‌های لازم برای آنها نظیر دسترسی به فرودگاه، ایجاد سالن‌های همایش، مراکز فرهنگی و...

برنامه جامع سکونتگاه‌های غیررسمی

یکی دیگر از طرح‌های تاثیرگذار مدلین، برنامه منسجم بهبود سکونتگاه‌های غیررسمی^۱ است که با همکاری مدیریت شهری مدلین، دولت کلمبیا و آلمان در سال ۱۹۹۳ آغاز گردید. ایده اصلی این طرح، الحاق سکونتگاه‌های مذکور به شهر هم از لحاظ کالبدی و هم اجتماعی بود (رضایی، ۱۳۸۸). اهداف عملیاتی این برنامه عبارتند از: استقرار نظام مدیریت و برنامه‌ریزی مناسب، مشارکت اجتماعی، ارتقا و بهبود کالبدی-محیطی، بهبود مسکن و مکاندهی مجدد، رسمیت بخشیدن به مالکیت‌ها (Un-Habitat، ۲۰۱۱، ۱۵). رویکرد و روش کار خاص در این طرح، مطالعه فرایند اسکان غیررسمی، شناخت کمبودهای کالبدی و اجتماعی و نیز امکانات و نقاط قوت و حصول شناخت کافی از این محدوده‌ها بود که بر اساس موضوعات اصلی و مهم، درس‌هایی که از تجربه‌های قبلی آموخته شده بود، قوانین موجود و مشارکت فعالان بخش عمومی و خصوصی صورت گرفت. مشکلات شناسایی شده در محدوده ناامنی و خشونت، فقدان زیرساخت‌های شهری و خدمات عمومی، کمبود امکانات جمعی، خطرپذیری بالا، تراکم زیاد جمعیت و درصد پایین مالکیت شخصی بود. راه حل‌های اتخاذ شده طراحی با کمک گرفتن از پژوهشگران دانشگاهی و افرادی که قبلاً تجربه‌هایی در زمینه سکونتگاه‌های غیررسمی داشتند، پیشنهاد شد. نتایج حاصل از اجرای این برنامه آن را تبدیل به یکی از موفق‌ترین برنامه‌های ساماندهی سکونتگاه‌های غیررسمی در کلمبیا و آمریکای لاتین کرده است (ICLEI، ۲۰۱۴، ۳).

اهداف	اقدامات
ایجاد مکانیسم‌های لازم اداری، برنامه‌ریزی و اجرا	ایجاد یک مکانیسم مناسب و ساختار انعطاف پذیر تأسیس نهادهای لازم ایجاد زمینه همکاری بین بخش‌های مختلف دولت و NGO ها ایجاد سیستم‌های پیگیری، ارزیابی و کنترل
برانگیختن مشارکت ساکنان	تقویت NGO ها و نهادهای عمومی تعیین رهبرانی برای تسهیل مشارکت شهروندان مذاکره با مراجعه قانونی در زمینه املاک وارد کردن مجامع عمومی در مراحل پیشرفت پروژه ایجاد مکانیسم‌هایی برای افزایش آگاهی شهروندان
بهبود وضعیت محلات غیر رسمی	شناسایی نیازها و اولویت بندی آنها مذاکره با ساکنان در مورد فضاهای باز و امکانات عمومی تهیه پروژه‌های زیست محیطی
بهبود وضعیت مسکن و اسکان مجدد ساکنان	شناسایی NGO های فعال در زمینه مسکن ارتقاء کیفیت مسکن ها انجام توافق‌های لازم با مالکان تسهیل جابجایی و نقل مکان ساکنان تأمین مالی پروژه
قانونمند کردن مالکیت ها	تعیین فرایندهای سریع و زود بازده مذاکره با زمین داران و عموم مردم پیش بردن یک روند مناسب استفاده از یارانه‌های مسکن
کاستن از خطرات طبیعی	تعیین محدوده‌های پر خطر استفاده از تکنولوژی‌های مناسب برای کاستن از خطرات آموزش عمومی

جدول ۱-۱- اهداف و اقدامات پروژه‌های اجرا شده در مدلین

^۱ . Medellin Slum-Upgrading Program

– مداخلات کالبدی

مداخلات کالبدی در شهر مدلین با تمرکز بر بخش‌های پر جمعیت شهر طرح‌ریزی شد، چرا که تمرکز خشونت‌های شهری و نیز حوادث طبیعی در این بخش‌ها بیشتر بود.

ساماندهی کمون ۱۳

کمون ۱۳ یا منطقه سن خاویر^۲، با بیشترین تراکم جمعیتی در شهر بر تپه‌های مرکزی- غربی این شهر قرار دارد. این کمون که عمدتاً مسکونی است، بر اساس داده‌های رسمی اداره آمار مدلین در سال ۲۰۰۵، ۱۳۴ هزار نفر و بر اساس آمار غیر رسمی در سال ۲۰۱۱ جمعیتی بالغ بر ۱۵۰ هزار نفر را در مساحتی بالغ بر ۷۰۰ هکتار جای داده است (Mcdermott & Crandall, ۲۰۱۱) و حد فاصل ۲۰ سال گذشته یکی از کانون‌های جرائم شهری، خشونت و حضور کارتل‌های مواد مخدر بوده است.

پروژه توسعه شهری جامع (PUI) در کومون ۱۳ حد فاصل سال‌های ۲۰۰۴ تا ۲۰۱۱ به اجرا رفت. هدف از اجرای این پروژه، بکار بردن گونه‌ای از مداخله با رویکرد نهادی، کالبدی و اجتماعی با قابلیت اجرا در سایر محدوده‌های مشابه با تمرکز بر تقویت مشارکت عمومی، هماهنگی‌های درون‌سازمانی، بهبود محیط زیست و اجرای پروژه‌های توسعه اجتماعی بود. نهادهای عمومی مختلف، وزارت مسکن و محیط زیست، سمن‌ها، مجامع محلی و شرکت‌های خصوصی در این پروژه مشارکت فعال داشتند.

این پروژه اقداماتی از قبیل ساخت فضاهای عمومی مانند کتابخانه، فضاهای ورزشی، مراکز درمانی و همچنین مدارس را در دستور کار قرار داد. نقطه قوت این پروژه در رویکرد منحصر به فرد و پیشگامش در توجه به اقدامات فقرکاهی، آموزش و پایداری زیست‌محیطی بوده است. واقع شدن کمون ۱۳ بر دامنه کوه و جریان نهرها در این محدوده ضرورت توجه به شرایط محیطی را تشدید می‌کرد. بر این اساس ضمن توجه به نقش و ارزش این کریدورهای سبز در تداوم زیست‌محیطی، به ترمیم و بازسازی واحدهای مسکونی غیررسمی و ایجاد فضاهای عمومی جدید و گیاهکاری در مجاورت نهرها، اقدام شده است. توجه بسیار به هویت محدوده مورد مداخله و خاطره جمعی ساکنان از طریق ایجاد نقاطی برای تعاملات ساکنان و ارتقاء همبستگی اجتماعی و نیز مشارکت ساکنان محلی در پروژه‌های ساخت‌وساز، دعوت به جلسات اطلاع‌رسانی و اعتمادسازی و تضمین مشارکت مردم در پروژه از دیگر ویژگی‌های شاخص این پروژه بود. از جمله خلاقیت‌های بکار گرفته شده در این راستا می‌توان به تشویق کودکان برای ترسیم دیدگاه خود نسبت به آینده محله و تهیه پروژه‌های کوچک بر اساس ایده‌های کودکان اشاره کرد.

بدین ترتیب، محدوده سکونتگاه غیررسمی کمون ۱۳ یک محدوده بحرانی شهر بود که با استفاده از تجربه‌های پیشین و تاسیس یک دفتر طراحی در میان محله، امکان شرکت مستقیم ساکنان محله، گروه‌های مختلفی از سمن‌ها و سایر آژانس‌های دولتی و نهادهای محلی و صاحبان مشاغل را میسر کرد. موفقیت چشمگیر این پروژه در دستیابی به اهدافش در محدوده‌ای که سالیان متمادی با چهره‌ای از فقر و جرائم شهری شناخته می‌شد، منجر به کسب جایزه هالیکم در ۲۰۰۸ گردید.

جدول ۱-۲- تحلیل تطبیقی حق مشارکت، حق تخصیص و طرح‌های توسعه شهری در کمون ۱۳

تجربه مدلین / کمون ۱۳	- فرایند یکپارچه و شهرنگر: شبکه‌ای متصل میان مقیاس‌های مختلف طرح‌ها و برنامه‌های توسعه شهری	- ساکنان سرمایه اصلی طرح توسعه	- ارتقای همبستگی و سرمایه اجتماعی (تبدیل تهدید به فرصت)
	- اتصال برنامه‌های بالا به پایین به فرایندهای پایین به بالا (برآمده از اجتماع محلی)	- سکونتگاه فرصتی برای توسعه شهر	- بازآفرینی اجتماعی و اقتصادی
	- مشارکت و تشریک مساعی با تمامی گروه‌های مختلف کنشگران	- توجه به ابعاد مختلف توسعه فضایی با تاکید بر ابعاد اجتماعی	- شکل‌گیری سکونتگاه امید
		- فضای عمومی محرک توسعه اجتماع محلی	- پاسخگویی به حق به شهر ساکنان
		- نقش ویژه توانمندسازی و آموزش ساکنان	

- رعایت برابری و قابلیت استطاعت و دسترسی در فراهم آوردن تسهیلات و خدمات حمل و نقل شهری برای ساکنان (ترم، دوچرخه، مسیرهای پیاده و پله برقی در فضای باز) - احداث پارک ها، زمین های ورزش و کتابخانه ها در مجاورت شبکه مترو کابل درون محلی - استقرار کیوسک های پلیس در اطراف ایستگاه متروکابل و پله های برقی جهت برقراری امنیت - برگزاری تورهای پیاده روی در محدوده - ارتقای قابلیت جا به جایی، حرکت پذیری و پویایی - ایجاد فضاهای محلی ایمن - بهسازی و توسعه شبکه متصل از معابر درون محلی و شهری	- بهبود و ارتقای وضعیت مسکن ساکنان و اسکان مجدد ساکنان - قانونمند کردن مالکیت ها - اختصاص یارانه مسکن - برقراری دسترسی فیزیکی بین سکونتگاه و بخش رسمی شهر از طریق راه اندازی متروکابل و اتصال به شبکه مترو شهری - ایجاد شبکه فضاهای عمومی متصل درون محلی و اتصال آن ها به شبکه فضاهای عمومی شهر - تسهیل جابه جایی و تردد ساکنان در مناطق با شیب بالا از طریق راه اندازی شبکه پله های برقی فضاهای باز
---	---

کمون ۱۳ (سن خاوبر)

- تشکیل و تقویت دولت های محلی - تقویت و گسترش هماهنگی بین بخشی میان سازمان ها، بخش های دولتی، عمومی و مردمی - ایجاد سیستم های پیگیری، پایش و کنترل - ایجاد مکانیزم های افزایش آگاهی شهروندان - تقویت سازمان های مردم نهاد و نهادهای عمومی - فعال سازی گروه های محلی و افزایش رهبری زنان - ایجاد یک کمیته نظارت متشکل از ساکنان - جلب مشارکت احزاب و گروه های محلی در فرایند تهیه پروژه - اتخاذ رویکرد جامع و شهرنگر به مسئله اسکان خودانگیخته به طور عام (طرح جامع توسعه شهر) و پروژه ارتقای کمون ۱۳ به طور خاص	- الحاق این سکونتگاه به شهر از لحاظ کالبدی و اجتماعی - جلب مشارکت مستقیم گروه های مختلف اجتماعی ساکنان و سازمان های مردم نهاد - تاسیس دفتر طراحی در محله برای جلب مشارکت ساکنان در فرایندهای طراحی و برنامه ریزی - برگزاری برنامه آموزش عمومی - ایجاد و ارتقای امکانات آموزشی - اجرای برنامه های فقرکاهی و توانمندسازی اقتصادی - اجرای برنامه های اجتماعی برای ارتقای حس تعلق به مکان - بهره مندی از قدرت و ظرفیت زنان در توانمندسازی اجتماع محلی - اتخاذ فرایند برنامه ریزی و طراحی مشارکتی با تاکید ویژه بر کودکان
---	--

کمون ۱۳ (سن خاوبر)

پروژه حمل و نقل مترو کابل

سیستم متروکابل شهر مدلین یکی از شناخته شده ترین پروژه های مذکور است که ابتدا در کومون یک و دو تعریف و بعدها در سایر کومون های واقع بر تپه های شهر گسترش یافت. هدف اصلی این پروژه اتصال سکونتگاه های غیررسمی به بخش رسمی شهر بود. با آغاز سال ۲۰۰۶ پروژه های احداث متروکابل، مدارس جدید، ارتقای مدارس موجود، و احداث کتابخانه ها در کنار ایستگاه ها و پایه های متروکابل در راستای شعار «تحصیل برای همگان» به اجرا رسیده و توانستند نقش محرک شهری را در توسعه این محدوده ایفا کنند.

«احداث کتابخانه در مجاورت ایستگاه متروکابل نشان داد که چگونه توسعه وابسته به حمل و نقل می تواند آگاهانه در محدوده های فقیرنشین نیز محقق شود. این ابتکار در ایجاد قطبهای توسعه، زمینه سرمایه گذاری های جدید بر توسعه زیرساخت ها، مسکن و ارتقای محلات، خدمات و تسهیلات شهری را فراهم کرد. از آن مهم تر حس غرور و افتخاری بود که به ساکنان این محدوده بخشید (You, ۲۰۱۳).»

«راه اندازی متروکابل در سکونتگاه های غیررسمی مدلین و اتصال آن به شبکه حمل و نقل رسمی شهر، ابزاری بود برای ارتقای شمول اجتماعی و فریاد این شعار که شما بخشی از اجتماع هستید و ما بخشی از شما (Perez, ۲۰۰۳).»

«شهر مدلین سیستم حمل و نقلی را ایجاد کرده است که ضمن اتصال شهر رسمی به غیر رسمی، زندگی خیابان را ارتقا داده و منجر به پیوستگی اجتماعی شده است. ساکنان این سکونتگاه ها اکنون به سرعت به سیستم اصلی مترو شهر متصل شده اند، ارتباطی که در گذشته به سختی از طریق هزاران پله و یا استفاده از مینی بوس ها و در مسافت های طولانی محقق می شد. با ساخت این متروکابل فرصت سرمایه گذاری بر تپه های مغفول مانده شهر، بعد از سال ها فراهم گردید (pps, ۲۰۱۲, ۱۷).»

با آغاز سال ۲۰۰۸، شش بالابر (پله برقی) در ارتفاع حرکتی ۴۰۰ متر در ترکیب با فضاهای سبز و باز عمومی، به صورت رایگان برای تسهیل حرکت ها در محدوده های پر شیب احداث گردید. این پروژه نه تنها تغییر بسزایی در تسهیل حرکت سالخوردگان و کودکان داشته، بلکه در افزایش ورود گردشگران به این محدوده نیز تاثیر گذار بوده است.

تصویر ۱-۳- بالابرهای برقی در شهر مدلین

جمع بندی

شهر مدلین نمونه موفق از تجارب توانمندسازی سکونتگاه های غیررسمی در جهان است که به برنامه ریزان و طراحان شهری و تمامی کنشگران شهری می آموزد که چگونه یک کلانشهر می تواند با استفاده از برنامه ریزی و طراحی خلاقانه، از سایه سنگین جرائم و خشونت شهری بیرون آمده و به آینده ای روشن برای تمامی ساکنان شهر دست یابد. نقطه قوت و منحصر به فرد طرح های اجرا شده در شهر مدلین، رویکرد زمینه گرا و جامع برای حل مسئله اسکان غیررسمی بود. رمز تحقق تغییر و تحولات اساسی در این شهر، شناخت دلایل انحطاط شهری و چاره اندیشی برای رفع آنها بود. همان طور که اشاره شد، زمینه برای همکاری تمام گروه ها اعم از ساکنان فقیرترین محله ها فراهم شد و منابع مالی نیز برای پروژه توسعه شهری تامین شد. بطور مثال، کانون تمرکز طرح های توسعه شهری در کمون ۱۳، ارتقای فضاهای عمومی (از طریق ایجاد شبکه های بهم پیوسته فضای باز عمومی)، احداث پارک های چندمنظوره (کتابخانه-پارک)، احداث مراکز فرهنگی (ورزشی، آموزشی و فراغتی) و بهبود سیستم حمل و نقل عمومی عادلانه و دسترس پذیر از طریق راه اندازی تراموا، مسیرهای دوچرخه سواری، عابران پیاده و بویژه احداث متروکابل و اتصال آن به سیستم های مختلف حمل و نقل رسمی در شهر و ایجاد شبکه های از پله های برقی در فضاهای باز عمومی است. بی شک نقطه آغاز این اتفاقات و اقدامات موفق به رسمیت شناختن ساکنان اسکان غیررسمی در نظام برنامه ریزی شهری و پذیرش حقوق آنان همچون سایر شهروندان بوده است. بطور کلی می توان گفت عامل اساسی در موفقیت این تجربه همگام بودن و همکاری سیستماتیک بخش فیزیکی هادی و اجتماعی در طول فرایند بازآفرینی محلات بوده است.

فهرست منابع

- ایزدی، محمدسعید، روستا، مجید، امیری، نگین، سیری بر تجربه شهرسازی اجتماعی (مشارکتی) در بازآفرینی محلات غیررسمی شهر مدلین در کشور کلمبیا، هفت شهر، شماره ۵۳-۵۴، بهار و تابستان ۹۵.
- رضایی، نعیمه، تجدید حیات شهری مدلین- کلمبیا، نشریه اینترنتی سازمان نوسازی شهر تهران، سال اول، شماره چهارم، آذر ۱۳۸۸.
- خبیری، سمانه، الوندی پور، نینا، اسکان غیررسمی و حق به شهر؛ مطالعه تطبیقی تجربه دو شهر تهران و مدلین، در دست چاپ، ۱۳۹۶.